

Katowice, dnia 22 lipca 2025 r.

INFORMACJA Nr 10/2025/EW

w sprawie wypadku zbiorowego, który zaistniał 7 kwietnia 2025 r., w szybie „Aniołki”, w zakładzie górniczym Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. KWK „Knurów - Szczygłowice” Ruch „Knurów” w Knurowie.

Szyb „Aniołki” o głębokości 471,80 m i średnicy tarczy szybu 6,0 m jest szybem wydechowym wykonanym w obudowie murowanej. W szybie zabudowany jest pomost wiszący - rama napinająca przemieszczana za pomocą dwóch wciągarek wolnobieżnych bębnowych typu KUBA-10 z linami prowadniczo - nośnymi 2x Ø38 mm oraz eksploatowany jest górniczy wyciąg szybowy kubłowy, z kubłem o pojemności 1,5 m³ i maszyną wyciągową typu B-1500/Ex/AC-2 m/s z liną nośną Ø18 mm. Górniczy wyciąg szybowy wyposażony jest w urządzenie sygnalizacji i łączności szybowej typu PBSz-4 z urządzeniem do bezprzewodowego nadawania sygnałów typu ECHO-FG. Tablice sygnałowe sygnalizacji szybowej umieszczone są na pomoście kół linowych, pomoście zrębowym oraz na pomoście wiszącym - ramie napinającej. Górniczy wyciąg szybowy eksploatowany jest przy parametrach ruchu: $V_m = 2,0 \text{ m/s}$, $Q_L = 4,41 \text{ kN}$, $Q_m 1,5 = 26,49 \text{ kN}$ (kubel urobkowy). Ruch górniczego wyciągu szybowego prowadzony jest pomiędzy pomostem zrębowym na poziomie 0,0 m i pomostem wiszącym - ramą napinającą. Wlot do szybu zamykany jest klapami zrębowymi, które otwierane i zamykane są za pomocą siłowników pneumatycznych. Skrajne położenia klap zrębowych kontrolowane są przez wyłączniki krańcowe otwarcia i zamknięcia. Górniczy wyciąg szybowy w szybie „Aniołki” wraz z pomostem wiszącym - ramą napinającą, który w dniu 7 kwietnia 2025 r. znajdował się w szybie na głębokości 241 m, wykorzystywany był do prac związanych z likwidacją zbrojenia szybowego i wyposażenia szybu oraz naprawą obudowy szybowej.

W dniu 7 kwietnia 2025 r. na zmianie rozpoczynającej się o godzinie 6⁰⁰ do prac związanych z likwidacją zbrojenia szybowego skierowano 5 pracowników Przedsiębiorstwa Budowy Szybów S.A., w tym maszynistę maszyn wyciągowych i sygnalistę szybowego. O godzinie 7²³ trzech pracowników weszło do kubła i przy załączonej sygnalizacji „rewizja szybu” rozpoczęło jazdę w kuble górniczym wyciągiem szybowym ze zrębu w kierunku do góry. Na wysokości około 1,2 m nad zrębem szybu maszynista zatrzymał ruch wyciągu szybowego i sygnalista szybowy na pomoście zrębowym otworzył klapy zrębowe. Wtedy maszynista rozpoczął jazdę wyciągiem szybowym w dół. Po zjeździe kubła na głębokość około 16m, tj. w rejon wlotu do kanału wentylacyjnego stacji wentylatorów głównych, ruch wyciągu szybowego został zatrzymany i sygnalista na pomoście zrębowym zamknął klapy zrębowe, pomiędzy którymi zaklinowała się lina nośna. Maszynista rozpoczął jazdę wyciągiem szybowym w dół i na zaklinowanej linie nośnej powstał luz, pomiędzy bębnem maszyny wyciągowej a kołem linowym na wieży wyciągowej. Sygnalista na zrębie zauważył, że lina nośna została zaklinowana i nadał sygnał „Alarm”, po czym telefonicznie skontaktował się z maszynistą, który zatrzymał ruch górniczego wyciągu szybowego. W tym czasie sygnalista znajdujący się w kuble nadał urządzeniem typu ECHO-FG sygnał do jazdy w dół i maszynista rozpoczął jazdę w dół. W trakcie ruchu górniczego wyciągu szybowego, zaklinowana pomiędzy klapami zrębowymi lina nośna została uwolniona i „wybrany” został jej luz. Spowodowało to nagłe przemieszczenie kubła z 3 pracownikami w dół o

ok. 2,5 m i jego gwałtowne zatrzymanie, przez co 3 pracowników znajdujących się w kuble doznało urazów kończyn dolnych. Po zdarzeniu maszynista uruchomił wyciąg szybowy do jazdy w górę i o godzinie 7³⁰ poszkodowani wyjechali na zrab, a następnie przewiezieni do szpitala.

Przyczyną wypadku zbiorowego było nagłe przemieszczenie w dół o ok. 2,5 m kubła z 3 pracownikami i jego gwałtowne zatrzymanie.

Przyczyna ta była następstwem uwolnienia zaklinowanej pomiędzy zamkniętymi kłapami zrębowymi liny nośnej i „wybrania” jej luzu podczas ruchu górniczego wyciągu szybowego.

W związku z zaistniałym wypadkiem Prezes Wyższego Urzędu Górniczego wydał decyzję, w której nakazał wstrzymać ruch zakładu górniczego Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., KWK „Knurów - Szczygłowice” Ruch „Knurów” w Knurowie w zakresie górniczego wyciągu szybowego kubłowego z maszyną wyciągową B-1500/Ex/AC-2m/s w szybie „Aniołki” oraz określił warunki wznowienia ruchu.

Informację opracowano na podstawie danych Departamentu Energomechanicznego i Infrastruktury Podstawowej.